

**Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej
Gminy Nowe Miasto nad Wartą
na lata 2023-2030
do Uchwały Rady Gminy Nr L/335/2023 z dnia 14 lutego 2023 roku.**

W załączniku Nr 1 nastąpiły zmiany w związku ze zmianami budżetu Gminy Nowe Miasto nad Wartą na 2023 rok, które zostały podjęte Uchwałą rady Gminy Nr XLIX/333/2023 z dnia 12 stycznia 2023 roku oraz Uchwałą Rady Gminy Nr L/334/2023 z dnia 14 lutego 2023 roku zmieniającą uchwałę budżetową na 2023 rok

Zgodnie ze zmianami w budżecie na dzień 14 lutego 2023 r., dokonano następujących zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto N. Wartą:

1. Dochody ogółem zwiększono o 136 090,32 zł, z czego dochody bieżące zwiększono o 136 090,32 zł, a dochody majątkowe nie uległy zmianie.
2. Wydatki ogółem zwiększono o 20 921,39 zł, z czego wydatki bieżące zmniejszono o 494 499,93 zł, a wydatki majątkowe zwiększono o 515 421,32 zł.
3. Wynik budżetu jest deficytowy i po zmianach wynosi -5 432 545,47 zł.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie dochodów, wydatków i wyniku budżetu w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Zmiany w dochodach i wydatkach w 2023 roku

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Dochody ogółem	46 878 641,48	+136 090,32	47 014 731,80
Dochody bieżące	45 129 641,48	+136 090,32	45 265 731,80
Dotacje bieżące	4 716 289,00	+136 090,32	4 852 379,32
Wydatki ogółem	52 426 355,88	+20 921,39	52 447 277,27
Wydatki bieżące	47 498 196,15	-494 499,93	47 003 696,22
Wynagrodzenia i pochodne	22 985 856,00	+47 023,63	23 032 879,63
Pozostałe wydatki bieżące	24 404 340,15	-541 523,56	23 862 816,59
Wydatki majątkowe	4 928 159,73	+515 421,32	5 443 581,05
Wynik budżetu	-5 547 714,40	+115 168,93	-5 432 545,47

Źródło: opracowanie własne.

Od 2024 r. nie dokonywano zmian w zakresie planowanych dochodów i wydatków budżetowych.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto N. Wartą:

1. Przychody budżetu zmniejszono o 115 168,93 zł i po zmianach wynoszą 6 202 545,47 zł.
2. Rozchody nie uległy zmianie.
3. Niedobór budżetu uległ zmniejszeniu o kwotę 115 168,93 zł tj. do kwoty 5 432 545,47 zł.
4. Przychody budżetu uległy zmniejszeniu o kwotę 115 168,93 zł tj. do kwoty 6 202 545,47 zł.
5. Zwiększono nadwyżkę budżetową (z niewykorzystanych środków z 2022 roku jakie pozostały na rachunkach bankowych) o kwotę 759 922,25 zł tj. do kwoty 770 922,25 zł.
6. Zmniejszono wolne środki, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o kwotę 875 091,18 zł tj. do kwoty 1 483 908,82 zł.

Szczegółowe informacje na temat zmian w zakresie przychodów i rozchodów w roku budżetowym przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Zmiany w przychodach i rozchodach na 2023 rok.

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Przychody budżetu	6 317 714,40	-115 168,93	6 202 545,47
Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	11 000,00	+759 922,25	770 922,25

Wyszczególnienie	Przed zmianą [zł]	Zmiana [zł]	Po zmianie [zł]
Wolne środki	2 359 000,00	-875 091,18	1 483 908,82

Źródło: opracowanie własne.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Nowe Miasto N. Wartą zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej splotę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Splotę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2024-2030. W tabeli poniżej splotę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Tabela 3. Splota zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Nowe Miasto N. Wartą

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2023	770 000,00	0,00	770 000,00
2024	620 180,72	300 000,00	920 180,72
2025	1 512 934,60	0,00	1 512 934,60
2026	0,00	1 051 942,43	1 051 942,43
2027	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
2028	0,00	800 000,00	800 000,00
2029	0,00	347 714,40	347 714,40
2030	0,00	700 000,00	700 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto N. Wartą na lata 2023-2030 spowodowały modyfikacje w kształtowaniu się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Szczegóły zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 4. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2023	2,17%	6,10%	TAK	7,47%	TAK
2024	2,50%	4,23%	TAK	5,61%	TAK
2025	3,61%	4,76%	TAK	6,14%	TAK
2026	2,71%	4,30%	TAK	5,74%	TAK
2027	3,45%	4,37%	TAK	5,80%	TAK
2028	1,75%	4,07%	TAK	5,51%	TAK
2029	0,73%	3,92%	TAK	5,35%	TAK
2030	1,43%	5,67%	TAK	5,67%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Nowe Miasto N. Wartą spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2022 r. jak i w oparciu o kolumnę „2022 wykonanie”.

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.

W kolumnie wykonanie 2022 wykazane faktyczne wykonanie z 2022 rok a nie jak było poprzednio plan na 2022 rok

Pełen zakres zmian obrazuje załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2023-2030

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto N. Wartą zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto N. Wartą jest projekt uchwały budżetowej na 2023 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2022 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Nowe Miasto N. Wartą za lata 2021 i 2020 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 3 października 2022 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2022 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Nowe Miasto N. Wartą na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2022 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2029. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Nowe Miasto N. Wartą została przygotowana na lata 2023-2029.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Nowe Miasto N. Wartą wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Nowe Miasto N. Wartą, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 3 października 2022 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2024	3,10%	4,80%	3,30%
2025	3,10%	3,10%	3,70%
2026	2,90%	2,50%	3,50%
2027	2,90%	2,50%	3,00%
2028	2,90%	2,50%	2,90%
2029	2,80%	2,50%	2,90%

2030	2,80%	2,50%	2,90%
------	-------	-------	-------

Źródło: Wytoczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 3 października 2022 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2022.

Prognozę oparto o następujące założenia:

1. dla roku 2023 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
2. dla lat 2024-2030 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Nowe Miasto N. Wartą.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2023 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2023 rok. Od 2024 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = (Y_0) \cdot (1 + P + I + W + S)$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

$P = w_i^{PKB} \cdot PKB_t$ – waga wskaźnika PKB przemnożona przez wskaźnik PKB w danym roku;

$I = w_i^{CPI} \cdot CPI_t$ – waga wskaźnika inflacji przemnożona przez wskaźnik inflacji w danym roku;

$W = w_i^{WYN} \cdot WYN_t$ – waga wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń przemnożona przez wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń w danym roku;

S – współczynnik stałego wzrostu.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Nowe Miasto N. Wartą dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Nowe Miasto N. Wartą oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej

wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2024	0,00%	150,00%
	2025-2026	0,00%	100,00%
	2027-2030	100,00%	0,00%
dochody z udziału w CIT	2024	0,00%	150,00%
	2025-2026	0,00%	100,00%
	2027-2030	100,00%	0,00%
subwencja ogólna	2024	0,00%	150,00%
	2025-2026	0,00%	100,00%
	2027-2030	100,00%	0,00%
dotacje bieżące	2024	0,00%	150,00%
	2025-2026	0,00%	100,00%
	2027-2030	100,00%	0,00%
pozostałe, w tym:	2024	0,00%	150,00%
	2025-2026	0,00%	100,00%
	2027-2030	100,00%	0,00%
z podatku od nieruchomości	2024	0,00%	150,00%
	2025-2026	0,00%	100,00%
	2027-2030	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2023 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Nowe Miasto nad Wartą, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2023 r. ustalono więc na poziomie 4 624 764,00 zł, co stanowi 108,86% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2022 r.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2023 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2023 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 400 000,00 zł. Bazując na

informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. Wartość zaplanowanych w 2023 roku dochodów ze sprzedaży ma zapewnić sprzedaż nieruchomości, których wykaz zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 3. Wykaz nieruchomości planowanych do sprzedaży w 2023 roku

Położenie nieruchomości	Nr działki i obręb	Powierzchnia [ha]	Wartość netto	Planowany dochód
Chocicza	188/5	0,2944		72 000,00
Chocicza	188/6	0,2933		68 000,00
Chocicza	188/7	0,2183		60 000,00
Nowe Miasto nad Wartą,				100 000,00
Kłęka				100 000,00
			Suma	400 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

W 2023 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 1 349 000,00 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dotacje obejmują środki na realizację niżej wymienionych zadań:

1. Drogi dojazdowe do gruntów rolnych, które są drogami gminnymi w Aleksandrowie i Nowym Mieście nad Wartą dofinansowanie zaplanowano z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych kwota 150 000,00 zł;
2. Termomodernizacja Zespołu Szkół Nowe Miasto nad Wartą ze środków Polskiego Ładu kwota 1 199 000,00 zł.

Dotacje oraz środki na inwestycje zaplanowano również w roku 2024 w kwocie 2 750 000,00 zł.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Nowe Miasto N. Wartą dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
3. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Nowe Miasto N. Wartą oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy wydatków bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
wynagrodzenia i pochodne	2024-2026	0,00%	0,00%	50,00%
	2027-2030	25,00%	25,00%	50,00%
inne	2025-2026	0,00%	50,00%	0,00%
	2027-2030	0,00%	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2023 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2023 r. w budżecie Gminy Nowe Miasto nad Wartą wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 23 032 879,63 zł, co stanowi zmianę w stosunku do wykonania na koniec 2022 r. o kwotę 2 636 565,43 zł. W latach 2024-2030 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Nowe Miasto N. Wartą nie planuje wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z projekcją inflacji opublikowaną przez Narodowy Bank Polski, osiągnie ona szczyt w pierwszym kwartale 2023 roku. Od tego momentu prognozowany jest spadek inflacji, która z końcem 2024 powinna kształtować się na poziomie między 2% a 4%. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych również od I półrocza 2023 zacznie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku poziomu inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2030 roku. W związku z powyższym odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR.

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

Pozostałe wydatki bieżące

W 2024 r. założono spadek pozostałych wydatków bieżących. Władze Gminy Nowe Miasto nad Wartą przewidują znaczące oszczędności w budżecie na 2024 r. W tym celu konieczne będzie podjęcie szeregu działań oszczędnościowych w 2023 roku, których efekty finansowe będą widoczne w kolejnym roku. Władze zamierzają szukać oszczędności w zakresie oświaty i promocji, dotacji i wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami samorządu oraz innych obszarów, które zostaną określone na podstawie wnikliwej analizy struktury wydatków w trakcie roku budżetowego. Dalsze wartości dotyczące pozostałych wydatków bieżących od roku 2025 prognozowane były w oparciu o pomniejszone wartości z 2024 r. z wykorzystaniem wskaźnika inflacji.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2023-2030. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

Założenia do WPF gminy zostały zaplanowane z uwzględnieniem

W budżecie na 2023 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -5 432 545,47 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. kredytów, pożyczek lub papierów wartościowych – 3 947 714,40 zł;
2. nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – 770 922,25 zł;
3. wolnych środków pozostających z zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w WFOŚiGW w Poznaniu – 713908,82 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Tabela 5. Wynik budżetu Gminy Nowe Miasto N. Wartą

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2023	47 014 731,80	52 447 277,27	-5 432 545,47
2024	49 842 575,00	48 922 394,28	920 180,72
2025	48 552 445,00	47 039 510,40	1 512 934,60
2026	49 766 256,00	48 714 313,57	1 051 942,43
2027	51 209 477,00	49 709 477,00	1 500 000,00
2028	52 694 553,00	51 894 553,00	800 000,00
2029	54 170 000,00	53 822 285,60	347 714,40
2030	55 795 400,00	55 095 400,00	700 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 6 202 545,47 zł. Przychody Gminy Nowe Miasto N. Wartą w 2023 r. obejmują:

1. kredyty, pożyczki lub emisję papierów wartościowych – 3 947 714,40 zł;
2. nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych – 770 922,25 zł;
3. wolne środki pozostające z zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w WFOŚiGW w Poznaniu –1 483 908,82 zł;

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Nowe Miasto nad Wartą obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Nowe Miasto nad Wartą zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Spłatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2024-2030. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Tabela 6. Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2023	770 000,00	0,00	770 000,00
2024	620 180,72	300 000,00	920 180,72
2025	1 512 934,60	0,00	1 512 934,60
2026	0,00	1 051 942,43	1 051 942,43
2027	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
2028	0,00	800 000,00	800 000,00
2029	0,00	347 714,40	347 714,40
2030	0,00	700 000,00	700 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

Dług Gminy Nowe Miasto nad wartością w poszczególnych latach, przedstawia się następująco:

2018

zadłużenie na 01.01.	0,00
pożyczka z WFOŚiGW	650 884,68
zadłużenie na 31.12	650 884,68

2019

zadłużenie na 01.01.	650 884,68
pożyczka z WFOŚiGW	0,00
zaciągnięcie kredytu	0,00
spłata pożyczki z WFOŚiGW	0,00
spłata kredytu	0,00
zadłużenie na 31.12	650 884,68

2020

zadłużenie na 01.01.	650 884,68
pożyczka z WFOŚiGW	4 392 230,64
zaciągnięcie kredytu	0,00
spłata pożyczki z WFOŚiGW	-600 000,00
spłata kredytu	0,00
zadłużenie na 31.12	4 443 115,32

2021

zadłużenie na 01.01.	4 443 115,32
pożyczka z WFOŚiGW	0,00
zaciągnięcie kredytu	0,00
spłata pożyczki z WFOŚiGW	-770 000,00
spłata kredytu	0,00
zadłużenie na 31.12	3 673 115,32

2022

zadłużenie na 01.01.	3 673 115,32
pożyczka z WFOŚiGW	0,00
zaciągnięcie kredytu w 2022	751 942,43
spłata pożyczki z WFOŚiGW	-770 000,00
spłata kredytu	0,00
zadłużenie na 31.12	3 655 057,75

2023		
	zadłużenie na 01.01.	3 655 057,75
	pożyczka z WFOŚiGW	0,00
	zaciągnięcie kredytu w 2023	3 947 714,40
	spłata pożyczki z WFOŚiGW	-770 000,00
	spłata kredytu	0,00
	zadłużenie na 31.12	6 832 772,15
2024		
	zadłużenie na 01.01.	6 832 772,15
	pożyczka z WFOŚiGW	0,00
	zaciągnięcie kredytu	0,00
	spłata pożyczki z WFOŚiGW	-620 180,72
	spłata kredytu z 2022 r.	-300 000,00
	zadłużenie na 31.12	5 912 591,43
2025		
	zadłużenie na 01.01.	5 912 591,43
	pożyczka z WFOŚiGW	0,00
	zaciągnięcie kredytu	0,00
	spłata pożyczki z WFOŚiGW	-1 512 934,60
	spłata kredytu z 2022 r.	0,00
	zadłużenie na 31.12	4 399 656,83
2026		
	zadłużenie na 01.01.	4 399 656,83
	pożyczka z WFOŚiGW	0,00
	zaciągnięcie kredytu	0,00
	spłata pożyczki z WFOŚiGW	0,00
	spłata kredytu z 2022 r.	-451 942,43
	spłata kredytu z 2023 r.	-600 000,00
	zadłużenie na 31.12	3 347 714,40
2027		
	zadłużenie na 01.01.	3 347 714,40
	pożyczka z WFOŚiGW	0,00
	zaciągnięcie kredytu	0,00
	spłata pożyczki z WFOŚiGW	0,00
	spłata kredytu z 2022 r.	0,00
	spłata kredytu z 2023 r.	-1 500 000,00
	zadłużenie na 31.12	1 847 714,40

2028

zadłużenie na 01.01.	1 847 714,40
pożyczka z WFOŚiGW	0,00
zaciągnięcie kredytu	0,00
spłata pożyczki z WFOŚiGW	0,00
spłata kredytu z 2022 r.	0,00
spłata kredytu z 2023 r.	-800 000,00
zadłużenie na 31.12	1 047 714,40

2029

zadłużenie na 01.01.	1 047 714,40
pożyczka z WFOŚiGW	0,00
zaciągnięcie kredytu	0,00
spłata pożyczki z WFOŚiGW	0,00
spłata kredytu z 2022 r.	0,00
spłata kredytu z 2023 r.	-347 714,40
zadłużenie na 31.12	700 000,00

2030

zadłużenie na 01.01.	700 000,00
pożyczka z WFOŚiGW	0,00
zaciągnięcie kredytu	0,00
spłata pożyczki z WFOŚiGW	0,00
spłata kredytu z 2022 r.	0,00
spłata kredytu z 2023 r.	-700 000,00
zadłużenie na 31.12	0,00

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2022 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2023-2030, w kolumnie pomocniczej WPF „2022 przewidywane wykonanie” wynosi 3 655 057,75 zł. **Zmniejszenie zadłużenia na koniec 2022 roku wynika ze zmian jakie zostaną wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2022 – 2030. Uchwała zmieniająca budżet na 2022 rok oraz Uchwała zmieniająca WPF Gminy na lata 2022-2029 zostanie podjęta na Sesji Rady Gminy dnia 24.11 2022 roku.** Zmniejszenie zadłużenia na koniec 2022 roku było możliwe, ze względu na otrzymanie w 2022 roku dodatkowych środków z wpływów podatku dochodowego od osób fizycznych oraz subwencji oświatowej. Dodatkowe środki umożliwiły zmniejszenie wielkości kredytu jaki gmina planowała w 2022 roku zaciągnąć na pokrycie planowanego niedoboru budżetu. Na dzień 30.09.2022 roku gmina planowała zaciągnąć kredyt długoterminowy w wysokości 4 976 7190,00 zł. Natomiast po zmianach wprowadzonych na sesji Rady Gminy Nr XLVIII/ 2022 planowany kredyt można będzie zmniejszyć o kwotę 4 224 767,57 zł tj. do kwoty 751 942,43 zł.

Na koniec 2023 roku kwotę długu planuje się na poziomie 6 832 772,15 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2023 roku wyniesie 16,74%

Tabela 7. Informacja o wysokości kwoty długu w latach 2023-2025

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja [zł]
2023	6 832 772,15	40 813 352,48	16,91%
2024	5 912 591,43	42 036 713,00	14,07%
2025	4 399 656,83	43 339 851,00	10,15%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2023 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. Wynik budżetu bieżącego planuje się na poziomie -2 368 554,67 zł. Ujemny wynik budżetu bieżącego planuje się sfinansować środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym Gmina Nowe Miasto nad Wartą zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Tabela 8. Wynik budżetu bieżącego Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2023	45 129 641,48	47 498 196,15	-2 368 554,67	1 445,33
2024	47 092 575,00	45 161 119,25	1 931 455,75	1 931 455,75
2025	48 552 445,00	45 850 777,00	2 701 668,00	2 701 668,00
2026	49 766 256,00	46 640 082,00	3 126 174,00	3 126 174,00
2027	51 209 477,00	47 811 829,00	3 397 648,00	3 397 648,00
2028	52 694 553,00	49 026 985,00	3 667 568,00	3 667 568,00
2029	54 170 000,00	50 303 345,00	3 866 655,00	3 866 655,00
2030	55 795 400,00	51 309 412,00	4 485 988,00	4 485 988,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Nowe Miasto N. Wartą przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2023	2,17%	6,10%	TAK	6,74%	TAK
2024	2,50%	3,92%	TAK	4,57%	TAK
2025	3,61%	4,45%	TAK	5,10%	TAK
2026	2,71%	3,98%	TAK	4,64%	TAK
2027	3,45%	4,05%	TAK	4,71%	TAK
2028	1,75%	3,76%	TAK	4,41%	TAK
2029	0,73%	3,60%	TAK	4,26%	TAK
2030	1,43%	5,35%	TAK	5,35%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Nowe Miasto N. Wartą spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2022 r. jak i w oparciu o kolumnę „2022 przewidywane wykonanie”.

Podsumowanie

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym:

- finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (kolumna od 9.1 do 9.4.1.1);
- informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11)

stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.

W załączniku Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto nad Wartą na lata 2021 – 2029” zaplanowano do realizacji:

1. wydatki bieżące:

„Umowa najmu garażu na potrzeby OSP Boguszyn” Celem tego przedsięwzięcia jest zapewnienie miejsca garażowania samochodu pożarniczego OSP Boguszyn. Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy w Nowym Mieście nad Wartą. Okres realizacji tego przedsięwzięcia jest zaplanowany na lata 2020 – 2024. Łączne nakłady finansowe wynoszą 10 000,00 zł. Limit wydatków na lata 2021-2024 po 2 000,00 zł rocznie. Limit zobowiązań wynosi 4 000,00 zł.

„Pielęgnacja zbytkowego Parku w Kłęce”. Celem tego przedsięwzięcia jest utrzymanie odrestaurowanego po wicherze z 2017 roku zabytkowego drzewostanu i zieleni parku. Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy w Nowym Mieście nad Wartą. Okres realizacji tego przedsięwzięcia jest zaplanowany na lata 2020 – 2023. Limit wydatków na 2023 rok zaplanowano na kwotę po 129 600,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 129 600,00 zł.

„Transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych- od marca 2022 roku do lutego 2023 roku. Łączne nakłady finansowe zostały zaplanowane na kwotę 3 015 500,00 zł. Limit wydatków na 2023 rok ustalono na kwotę 505 600,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 505 600,00 zł;

„Dowozy uczniów do szkół na rok szkolny 2022-2023”. Celem przedsięwzięcia są dowozy uczniów z Gminy Nowe Miasto nad Wartą do szkół gminnych oraz szkół specjalnych. Przedsięwzięcie zostało wprowadzone do WPF ze względu na konieczność zorganizowania przetargu na dowozy szkolne. Przetarg został przeprowadzony w czasie wakacji. Kwota jaką Gmina zaplanowała na powyższe przedsięwzięcie okazała się niewystarczająca. Dlatego zmieniono nakłady finansowe z kwoty 772 336,06 zł na kwotę 911 449,30 zł. Limit wydatków na 2023 rok założony na poziomie 528 717,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 528 717,00 zł.

2. wydatki majątkowe:

„Budowa budynku Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą”. Jednostką koordynującą jest Urząd Gminy Nowe Miasto nad Wartą. Okres realizacji od 2019r. do 2024 r. Łączne nakłady finansowe wynoszą 5 300 700,00 zł. Limit wydatków na lata 2022-2023 kształtuje się następująco:
- 2023 rok kwota 950 000,00 zł,

- 2024 rok kwota 4 164 720,00 zł.

Limit zobowiązań wynosi 5 114 700,00 zł. Celem przedsięwzięcia jest poprawa bazy lokalowej na potrzeby samorządu lokalnego. Przetarg na realizację tego przedsięwzięcia odbył się w I półroczu 2022 roku.

„Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Boguszynie”. Jednostką koordynującą jest Szkoła Podstawowa Boguszyn. Okres realizacji od 2020 r. do 2023 r. Łączne nakłady finansowe wynoszą 4 221 905,39 zł. Limit wydatków na 2023 rok – 140 000,00 zł Limit zobowiązań wynosi 140 000,00 zł.

Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie bazy lokalowej o dodatkowe sale lekcyjne, świetlicę oraz stołówkę.

„Dotacja na adaptację budynku na filię biblioteki”.

Łączne nakłady finansowe wynoszą 580 000,00 zł, biorąc pod uwagę nakłady planowane. Limit wydatków na 2023 rok wynosi 430 673,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 430 673,00 zł. Biblioteka otrzymała w 2022 roku środki na to przedsięwzięcie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Można pozyskać środki do 75% kwoty inwestycji. Jednostką odpowiedzialną jest Urząd Gminy w Nowym Mieście nad Wartą.

Adaptacji ma podlegać zabytkowy budynek w Chociczy, w którym mieściło się przedszkole publiczne. Celem tego przedsięwzięcia jest poszerzenie oferty kulturalno-czytelniczej dla mieszkańców oraz stworzenie miejsca, które będzie można udostępniać mieszkańcom na cele związane z ich rozwojem, działaniem i integracją.

„Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Kolniczkach”. Celem tego zadania jest powiększenie bazy szkoły o dodatkowe sale lekcyjne. Jednostką realizującą jest Szkoła Podstawowa w Kolniczkach. Okres realizacji w latach 2020-2023. Łączne nakłady zostały zaplanowane na kwotę 2 619 081,00 zł. Limit wydatków na 2023 rok zaplanowano w kwocie 643 081,00 zł.

Limit zobowiązań wynosi 643 081,00 zł.

„Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Nowe Miasto nad Wartą”. Celem jest poprawa bilansu energetycznego budynku.

Łączne nakłady finansowe wynoszą 1 442 461,57 zł, biorąc pod uwagę nakłady poniesione i planowane. Limit wydatków na 2023 rok wynosi 1 322 377,06 zł. Limit zobowiązań wynosi 1 322 377,06 zł. Gmina otrzymała dofinansowanie tego przedsięwzięcia z Programu „Polski Ład”. Jednostką odpowiedzialną jest Zespół Szkół w Nowym Mieście nad Wartą.;

„Budowa stacji uzdatniania wody w Boguszynie”. Celem jest dostarczanie wody dla mieszkańców okolicznych miejscowości. Okres realizacji w latach 2022-2023.

Łączne nakłady finansowe wynoszą 240 000,00 zł. Limit wydatków na 2023 rok wynosi 100 000,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 100 000,00 zł. Gmina czyni starania o pozyskanie środków na to przedsięwzięcie z Programu „Polski Ład”. Jednostką odpowiedzialną ma być Urząd Gminy Nowe Miasto nad Wartą.;

„Budowa stacji uzdatniania wody w Wolicy Nowej”. Celem jest dostarczanie wody dla mieszkańców okolicznych miejscowości. Okres realizacji w latach 2022-2023.

Łączne nakłady finansowe wynoszą 200 000,00 zł. Limit wydatków na 2023 rok wynosi 100 000,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 100 000,00 zł. Jednostką odpowiedzialną ma być Urząd Gminy Nowe Miasto nad Wartą.;

„Budowa studni w Boguszynie” Celem jest zwiększenie wydobycia wody dla mieszkańców gminy. Okres realizacji w latach 2022-2023. Łączne nakłady finansowe wynoszą 160 000,00 zł. Limit wydatków na 2023 rok wynosi 60 000,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 60 000,00 zł. Jednostką odpowiedzialną jest Urząd |Gminy.

„Budowa studni w Nowym Mieście nad Wartą” Celem jest zwiększenie wydobycia wody dla mieszkańców gminy. Okres realizacji w latach 2022-2023. Łączne nakłady finansowe wynoszą 77 000,00 zł. Limit wydatków na 2023 rok wynosi 37 000,00 zł. Limit zobowiązań wynosi 37 000,00 zł. Jednostką odpowiedzialną jest Urząd |Gminy.

Nowe Miasto nad Wartą, dnia 14 lutego 2023 roku